

JUSTITSMINISTERIET

Politi- og Strafferetsafdelingen

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K

Dato: 11. august 2015
Kontor: Strafferetskontoret
Sagsbeh: Stanley Stener Nielsen
Sagsnr.: 2015-0030-3645
Dok.: 1681084

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 37 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 22. juli 2015. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Skaarup (DF).

Søren Pind

/

Mette Kjølby Miller-Harris

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

Telefon 7226 8400
Telefax 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 37 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Ifølge Lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, § 10, stk. 1, er tilkendelse af erstatning betinget af, at lovovertrædelsen er anmeldt til politiet inden 72 timer. Med baggrund i en konkret sag, hvor ofret var for medtaget og traumatiseret til at anmelde overfaldet inden for fristen, bedes ministeren redegøre for, om han vil arbejde for, at der indføres en reel dispensationsmulighed i forhold til tidsfristen i sager, hvor ofret ikke har været i stand til rettidigt at anmelde overfaldet.”

Svar:

1. Det følger af offererstatningslovens § 10, stk. 1, at erstatning efter loven er betinget af, at lovovertrædelsen er anmeldt til politiet inden 72 timer, og at skadelidte under en eventuel straffesag mod skadevolderen nedlægger påstand om erstatning. Af bestemmelsens stk. 2 fremgår, at 72-timersreglen kan fraviges, hvis forholdene taler for det.

Kravet om, at erstatning efter loven som udgangspunkt er betinget af, at lovovertrædelsen er anmeldt til politiet inden 72 timer, blev indført ved lov nr. 412 af 9. maj 2011 om ændring af retsplejeloven og lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser (Underretning ved udgang og løsladelse mv. og udvidelse af fristen for politianmeldelse ved erstatning fra staten til ofre for forbrydelser), der blev vedtaget af et enigt Folketing.

Før lovændringen var det i medfør af den dagældende offererstatningslovs § 10, stk. 1, et krav, at lovovertrædelsen skulle være anmeldt til politiet uden unødigt ophold. Efter Erstatningsnævnets praksis ansås en politianmeldelse, der var indgivet inden 24 timer, sædvanligvis for rettidig.

Med lovændringen blev anmeldelsesfristen udvidet til 72 timer, ligesom fristen blev indsat i offererstatningslovens ordlyd for at sikre større klarhed om mulighederne for at opnå erstatning.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at baggrunden for anmeldelsesfristen bl.a. er, at en politianmeldelse skal ske hurtigt, så politiet har den bedst mulige udsigt til at finde gerningsmanden og opklare sagen. Dels vil der herigennem kunne ske retsforfølgning af gerningsmanden, dels vil der være mulighed for at gennemføre et regreskrav mod den pågældende.

Det fremgår endvidere af bemærkningerne, at omstændighederne i sagerne kan være meget forskellige, ligesom det enkelte offers situation har betyd-

ning for, om vedkommende får indgivet politianmeldelse i tide. Uanset forlængelsen af anmeldelsesfristen bør der således fortsat være adgang til at se bort fra fristoverskridelser, hvis forholdene taler for det, eksempelvis hvis offeret på grund af sin tilstand ikke inden fristens udløb har kunnet foretage politianmeldelse.

2. Det er Erstatningsnævnet, som i medfør af offererstatningslovens § 10, stk. 2, meddeler dispensation fra 72-timersreglen, og Justitsministeriet har på den baggrund til brug for besvarelsen af spørgsmålet indhentet en udtalelse fra Erstatningsnævnet, der bl.a. har oplyst følgende:

”[...] 2. Efter offererstatningslovens § 10, stk. 2, kan anmeldelseskravet i bestemmelsens stk. 1 fraviges, hvis forholdene taler for det. Hvis et forhold ikke er anmeldt inden 72 timer, foretager Erstatningsnævnet derfor i alle tilfælde en konkret vurdering af, om forholdene taler for at dispensere fra 72-timersreglen.

Nævnet kan herved blandt andet pege på følgende i relation til nævnets dispensationspraksis:

Hvis for sen politianmeldelse ikke har forhindret opklaring af forbrydelsen og gennemførelsen af en straffesag mod skadevolder, ydes der alligevel erstatning. Det betyder, at nævnet i alle tilfælde, hvor der er en strafferetlig dom mod skadevolderen, dispenserer fra kravet om rettidig anmeldelse. Tilsvarende gør sig gældende, hvis politiets efterforskning i straffesagen godtgør, at der har været tale om en straffelovsovertrædelse, men det alligevel ikke har ført til en straffedom i sagen, idet der f.eks. er meddelt tiltalefrafald.

Nævnet har endvidere en meget lempelig praksis i sager vedrørende børn, der har været udsat for et seksuelt overgreb. Hvis barnet grundet sin unge alder, flovhed over at forholdet fandt sted, eller af andre grunde tier om overgrebet, således at dennes værge/forældre ikke kan forestå (rettidig) anmeldelse, dispenserer nævnet som hovedregel for 72-timersreglen.

Tilsvarende gælder naturligvis, hvis forurettede på grund af den begåede forbrydelse har været i en tilstand, der kan minde om chok, bevidstløshed eller som følge af anden alvorlig tilskadekomst har været forhindret i at indgive politianmeldelse, eller det grundet hospitalsindlæggelse ikke har været muligt, herunder telefonisk, at anmelde forholdet rettidigt til politiet. Indlæggelse på sygehus medfører dog ikke i sig selv, at offeret anses for at have været forhindret i at indgive rettidig politianmeldelse.

Det indgår videre i nævnets vurdering, om offeret med føje har antaget, at der ikke er lidt noget tab og således først efterfølgende bliver klar over, at volden har medført skade, herunder en udgifts- og/eller behandlingskrævende skade.

Derimod er frygt for repressalier samt skadelidtes opfattelse af, at politiet alligevel ikke vil kunne opklare forbrydelsen, ikke nogen selvstændig dispensationsgrund. Dette fremgår udtrykkeligt af offererstatningslovens forarbejder, jf. betænkning nr. 751/1975 om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, side 37.

Har den skadelidte ansøger ikke ønsket at indgive politianmeldelse i forbindelse med politiets tilkaldelse til et gerningssted, eller har den pågældende direkte modsat sig politianmeldelse eller i øvrigt ikke villet medvirke til sagens oplysning, vil der endvidere som udgangspunkt blive meddelt afslag i henhold til offererstatningslovens § 10, stk. 1.

3. Erstatningsnævnet skal afslutningsvist bemærke, at nævnet ikke fører statistik over, i hvilke sager nævnet dispenserer fra betingelsen i offererstatningslovens § 10, stk. 1, om, at lovovertrædelsen skal være anmeldt til politiet inden 72 timer. Nævnet kan imidlertid til orientering oplyse, at der i årene 2012, 2013 og 2014 er meddelt henholdsvis 59, 38 og 45 afslag med henvisning til offererstatningslovens § 10, stk. 1, om manglende eller for sen anmeldelse, hvilket svarer til henholdsvis 1,9 %, 1,4 % og 1,5 % af de nye ansøgninger til nævnet i de respektive år.”

3. Jeg er som justitsminister meget optaget af, at vi som samfund behandler ofre for forbrydelser på en ordentlig måde, og de skal have den hjælp, der er nødvendig for, at de kan komme godt videre med deres liv. Jeg har noteret mig Erstatningsnævnets oplysninger om praksis vedrørende dispensation fra anmeldelsesfristen og finder på den baggrund – sammenholdt med, at der senest i 2011 blev indført en markant lempelse af anmeldelsesfristen – på nuværende tidspunkt ikke anledning til at tage initiativ til en ændring af offererstatningslovens anmeldelseskrav.